

सृ गतो भ्वादि० पर० सक० अनिट् सरति । अवरत् अवा-
नीत् पर्युदासाच्च षोपदेशः । “नावानं करिषां वसे”
च रचप्रयोगात् आत्म० । [साच्च षोपदेशः ।

सृ गतो जु० वेदिकः पर० सक० सेट् । अवरत् अवरत् पर्युटा-
सृक पु० सृ-कक् । १ केरवे २ वाचं उवा० । १ पद्म ३ वाचो
च मि० को० ।

सृकण्डु पु० सृ-किप् पृषो० कर्म० कण्डुरोगे गम्भर० ।

सृकाल पु० सृ-काचन् कथ्य नेत्पम् । शृगाले गम्भर० ।

सृक(न्) न० सृज-कन् कनिष्ठा वा कथ्य नेत्पम् । ओष्ठप्रान्त-
भागे “सृक्कणो परिरेड च” सृतिः । “महासृक्काय
योभितो ऋषिर्हर्षदति” च भाव कान्तामस्य ।

सृकन् न० सृज-कनिष्ठा । आठप्रान्तभागे अवरः । पृषो० ।

सृकिन् अमल अरुचः । सृक्कणो तत्रार्थे स्त्री राजनि०

सृग पु० सृ-गक् गथ्य नेत्पम् । मिन्दिपावास्ते अवरः ।

सृगाल पुंस्त्री० सृ-गाचन् गथ्य नेत्पम् । १ जम्बूके
(शेवान) गम्भर० । स्त्रियां ङीप् । २ देवभेदे हरिवं० ।

सृज विभक्तं त्रयां दिशः आत्म० अनिट् सक० । सृज्यते
असृष्ट । पर्युदासाच्च षोपदेशः ।

सृज विभक्तं तं पर० सक० अनिट् सृजति कर्माद्यौ अवरजिष
वसत् सृष्टा सृजति । पर्युदासाच्च षोपदेशः ।

सृजकाचार पु० सृजति वर्णजितं सृज-क ततः स्त्रायं क
सृजका वर्जिता कर्म० । वर्जिकाचारे रमाना० ।

सृष्टि पु० सृ-निक् । १ यमो गम्भर० । २ अष्टुयास्ते स्त्री
अवरः । तत्र वा ङीप् । सृष्टोत्पत्तिः ।

सृष्टि(णीं) का स्त्री सृष्टि+कन् ईकन्वा । बाबायाम् अवरः

सृति स्त्री सृ-भावे क्तिन् । १ गभने । करणे क्तिन् । २ पति
च मेदि० । [वर्जिप्र०]

सृत्वन पु० सृ-कनिष्ठा । १ प्रभापतो अज्जन० । २ विष्णुं शृङ्खो

सृत्वर लि० सृ-करप् । १ ममनवत्तेरि स्त्रियां ङीप् । सा च
२ मानरि वर्जिप्र० ।

सृद्र पु० सृ-अरक् दुक् च । सपे मि० को० ।

सृदाकु पु० सृ-काक दुक् च । १ वाचो २ वस्त्रे ३ यमो ४ प्रति-
सूर्यके मेदि० । ५ सृगे वर्जिप्र० । नटां स्त्री उवा० ।

सृप गतो भ्वा० पर० सक० अनिट् । सपेति असृपत् ।
पर्युदासाच्च षोपदेशः ।

सृपाट पुंस्त्री० सृप-काटन् । १ परिमाणभेदे २ रत्नधारायां
गोवर्जनः । स्त्रियां ङीप् । स्त्रायं क अत इत्पम् । सृ-
पाटिका । पक्षो हेमच० ।

सृप पु० सृप-कन् । चन्द्रे उवा० । [१ गमनशीले लि० ।

सृमर पुंस्त्री० सृ-मरच् । १ सृगभेदे अमरः । स्त्रियां ङीप् ।

सृष्ट लि० सृज-क्त । १ निमित्ते २ युक्ते ३ निमित्ते ४ वल्लवे
मेदि० । ५ भूषिते अजयः । इत्युक्ते च ।

सृष्टि स्त्री सृज-क्तिन् । १ निमित्ते २ रत्नभावे च मेदि०
कर्मणि क्तिन् । ३ सृज्यमाने “या सृष्टिः सृष्टुराद्यो”ति
वृत्तलवा० ४ निमित्ते गम्भर० ।

सृष्ट्याण्डसृष्टिप्रकारः नानापुराणेषुक्तः तत्र सृष्ट्यु-
क्तः प्रकारा यथा

“महाप्रलयकालान् एतदासीत्तमोनयम् । प्रधुप्रमिव
चातक्यमसृष्टातमव्ययम् । अविदेयमविद्यातं जगत्

मातु चारण्य च । ततः स्रयम्पूरयन्तः प्रभवः पुण्य-
कर्मणाम् । व्यग्रवज्रोतदखिलं प्रादुरासीत्तमावुदः ।

योऽतोन्द्रियः परो व्यक्तादुच्छ्रयायान् वनातनः । नारा-
यण इति ज्ञातः स एवः स्रवस्तुदम्भो । यः शरीरा-

दभिध्याय विदुश्च विविधं जनत् । अपएव स्रज्जोदो
तासु योजनवाञ्छत् । तदेवायम् वसुधैवकुलमयं

मदत् । संवत्सरवर्षकेषु स्रज्जोदुतवसुधमम् । प्रवि-
श्यान्तर्गतातेजाः स्रयमेवात्मवन्धयः । प्रभावादपि तत्

व्याप्त्या विष्णुत्वमनमद पुनः । तदन्तर्भगवानेव स्रज्जः
वसुधमत् पुरा । आदित्यवादिभूतत्वात् ब्रह्मा ब्रह्म

वदन्मत् । दिवं भूमिं समकरोत्तदण्डशङ्खद्वयम् ।
स चावरोहिणः सर्गं मध्ये व्योम च श्रान्तम् । कुरा-

नुमं स्रष्टुस्त्रास्य शेवास्तस्माभवंस्तदा । यदुल्लसद्भूम्नैव
स्रष्टुश्चतुर्गुणतमण्डलम् । नद्योऽसृष्टान्त्रः सम्भूता

पितरो मनवस्तथा । स्रष्टु येऽसौ स्रष्टुश्च तेऽपि चान-
जंजोद्भवाः । स्रष्टुश्चतुर्गुणाश्च नानारत्नवस्तुविताः ।

स्रष्टुश्चतुर्गुणैः प्रजापतिरग्निश्च । तत्तेजस्य त-
मेव मातेण्डः स्रज्जायत । स्रष्टुश्च ज्ञायते यस्या-

न्नास्यैवस्योन स्रष्टुतः । रजोगुणमयं यत्तद्रूप तस्य
महात्मनः । स्रष्टुश्च स्रष्टुश्च भगवान्भूक्तोपितामहः ।

येन स्रष्टुं जगत्स्रष्टुं स देवासुरमातृवम् । तस्यैव
रजोवत्तं स्रष्टुश्चतुर्गुणावुदत्तम् । भवतुश्च “स्रष्टुश्च-

त्वमममत् स्रष्टुश्चोपितामहः । कथं नु बोधानसृ-
जत् ब्रह्मा ब्रह्मविदावरः” । स्रष्टुश्च उवाच “तपश्चार

प्रथमममराणां वितामहः । व्याविर्भूतास्ततो वेदाः
पादोपाङ्गपदकणा । पुराणं स्रष्टुश्चतुर्गुणां प्रथम ब्र-

ह्मण्य स्रष्टुतम् । निष्कं स्रष्टुमयं पुण्यं स्रष्टुश्चतुर्गुणां वि-